

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO IR TĘSTINIO MOKYMOSI 2021 M. VEIKSMŲ PLANO ATASKAITA

Panevėžio miesto savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2019–2021 m. veiksmų planas (toliau – Veiksmų planas) skirtas Panevėžio miesto plėtros 2014–2020 m. strateginio plano 2.1 tikslo „Užtikrinti aukštą švietimo paslaugų kokybę ir skatinti jaunimo užimtumą“ 2.1.1.7 priemonei „Plėsti suaugusiųjų neformaliojo švietimo paslaugas“ pasiekti ir „Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymui“ įgyvendinti. Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje valstybės pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ numatytas sumanios visuomenės pažangos rodiklis, atskleidžiantis mokymosi visą gyvenimą lygį visuomenėje. 2020 m. siekiama, kad pagal šį rodiklį Lietuva užimtų 18, o 2030 m. ne žemesnę kaip 17 vietą tarp visų Europos Sąjungos šalių (dabar Lietuva yra 21 vietoje ir lenkia tik Bulgariją, Lenkiją, Slovakiją, Vengriją, Kroatiją). Neformalųjį suaugusiųjų švietimą Lietuvoje reglamentuoja „Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymas“.

Veiksmų plano paskirtis – plėtoti neformalųjį suaugusiųjų švietimą ir tęstinį mokymąsi Panevėžio miesto savivaldybėje, sudaryti sąlygas suaugusiesiems mokytis visą gyvenimą. Siekiama tęsti 2018 m. įgyvendintą Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi Panevėžio miesto savivaldybėje veiksmų planą – kurti darniai veikiančią suaugusiųjų neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi sistemą Panevėžio mieste.

Veiksmų plano tikslas – kurti darniai veikiančią suaugusiųjų neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi sistemą Panevėžio mieste.

Veiksmų plano uždaviniai:

- sudaryti sąlygas suaugusiųjų bendrosioms kompetencijoms ugdyti ir formuoti teigiamas mokymosi visą gyvenimą nuostatas,
- sudaryti sąlygas suaugusiesiems įgyti kompetencijų, svarbių sėkmingai profesinei karjerai,
- sudaryti palankias sąlygas vyresnio amžiaus panevėžiečiams tenkinti savišvietos, meninius ir kultūrinius poreikius,
- telkti suaugusiuosius savanoriškai veiklai ir skatinti būti aktyviais demokratinės visuomenės piliečiais – dalyvauti bendruomenės gyvenime atstovaujant socialinius, kultūros, ekonomikos, aplinkos apsaugos ir kt. interesus,
- informacijos, skirtos motyvuoti suaugusiuosius dalyvauti mokymėsi visą gyvenimą, prieinamumo didinimas.

Kuriant veiksmų plano 2019–2021 m. tikslus, uždavinius, priemones, dalyvavo Panevėžio neformaliojo suaugusiųjų švietimo koordinacinė grupė, Panevėžio švietimo centras, Trečiojo amžiaus universiteto Panevėžio fakultetas (toliau – TAU PF), Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Panevėžio suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras, Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyrius, Panevėžio miesto savivaldybės viešoji biblioteka, Lietuvos moterų

lygos Panevėžio skyrius, Liekupio, „Už upės“ bendruomenės, Panevėžio politikų klubas „Veiklios moterys“, asociacija „Tautos skydas“, Lietuvai pagražinti draugijos Panevėžio skyrius, Panevėžio muzikos mokykla, Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės profesinio rengimo centras.

2021 m. įvykdyta veikla ir pasiekti rezultatai

Tikslas – kurti darniai veikiančią suaugusiųjų neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi sistemą Panevėžio mieste.	
2021 m. uždaviniai, priemonės, veiklos	Rezultatas
1 uždavinys. Sudaryti sąlygas suaugusiųjų bendrosioms kompetencijoms ugdyti ir formuoti teigiamas mokymosi visą gyvenimą nuostatas.	
Priemonės	
1.3. Parengti ir įgyvendinti suaugusiųjų neformaliojo švietimo programas, skirtas kalbų, kompiuterinio, finansinio raštingumo, sveikos gyvensenos gebėjimams gilinti.	Panevėžio E. Mezginitės viešoji biblioteka parengė ir įgyvendino dvi skaitmeninio raštingumo programas – pradedantiesiems ir pažengusiems vartotojams. 2021 m. mokėsi 27 grupės, iš viso 424 dalyviai: 4 grupės pagal pradedančiųjų ir 23 pagal pažengusiųjų programą. Panevėžio švietimo centras kartu su partneriais parengė 7 tarptautinių, nacionalinių, regioninių projektų paraiškas ir įgyvendino projektus, pvz.: Erasmus+ „Towards professionalism“ 2021-2-LT01-KA122-ADU-000041692, Erasmus+ KA210-ADU „Small-scale partnerships in adult education“, „Emociškai saugi aplinka – laiminga šeima“, „Veikime kartu“, partnerystės projektas CALL (CULTURAL HERITAGE - INSPIRED LIFELONG LEARNING), „Mokytojams į pagalbą – savanoriai“, „Technologijų ir kultūros sintezė“. Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, siekdamas mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, rūpinosi Panevėžio miesto savivaldybės gyventojų sveikata, jos stiprinimu: įgyvendino SAM, savivaldybės, kt. institucijų parengtas programas, aktyviai bendradarbiavo su PASPI, organizaavo įvairias sveikatos stiprinimo, išsaugojimo ir gerinimo priemones. Panevėžio miesto gyventojai buvo įtraukti į kraujotakos sistemos ligų profilaktikos renginius. Surengti 34 renginiai, kuriuose dalyvavo 1280 įvairaus amžiaus grupių panevėžiečiai. Įgyvendinant sveikatos stiprinimo programą, skirtą širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto profilaktikai, aktyviai dalyvavo Panevėžio miesto bendruomenių gyventojai, Panevėžio miesto TAU PF studentai, PASPI pacientai, Panevėžio krašto žmonių su negalia asociacijos, Panevėžio miesto diabeto „Viltis“ draugijos nariai.

	Asmenims suteiktos 426 individualios konsultacijos psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo tematika, priklausomybių konsultanto paslaugos suteiktos 61 asmeniui, bazinių savižudybių prevencijos mokymuose dalyvavo 45 asmenys, nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencijos mokymuose – 1188 dalyviai. Išdalinta 3300 vnt. atšvaitinių priemonių. Sveikos mitybos skatinimo užsiėmimuose dalyvavo įvairaus amžiaus ir tikslinių grupių panevėžiečiai: 65 m. ir vyresnio amžiaus – 83 asmenys, 214 asmenų, turinčių antsvorio, nėščiųjų, žindyvių, kūdikius ar mažus vaikus prižiūrinčių asmenų – 46, užsiėmimus lankė 140 18–64 m. amžiaus grupės dalyvių. Panevėžiečiai sveikatą stiprino ir fizinio aktyvumo mokymuose: 18–64 m. amžiaus grupėms vyko 25 mokymai, kuriuose dalyvavo 400 asmenų, 65 m. ir vyresnio amžiaus grupėms surengta 14 užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 30 asmenų, kitiems gyventojams organizuota 12 užsiėmimų, juose dalyvavo 176 asmenys. Bendruomenėse vyko ėjimo su šiaurietiškomis lazdomis mokymai – iš viso 40 užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 440 asmenų, mankštos jaunoms mamoms su vežimėliais – 14 užsiėmimų dalyvavo 91 mama. Įgyvendintas projektas „Spalis – sveikatos stiprinimo mėnuo Panevėžyje“ – 48 užsiėmimuose dalyvavo 540 asmenų. Organizuotos 5 onkologinių ligų prevencijai skirtos „Rožinio kaspino dienos Panevėžyje“ akcijos, jose dalyvavo 120 Panevėžio miesto moterų (nuo 18 m. iki 50 m. ir nuo 70 m. amžiaus), kurios pagal amžių nepatenka į krūtų vėžio prevencinę programą, finansuojamą iš PSDF. Didinant gyventojų probleminių sveikatos rodiklių srities raštingumą buvo vykdomos įvairios priemonės (seminarai, švietėjiškas informavimas, akcijos, paskaitos, viktorinos, konkursai ir kt.): vyko 35 renginiai, stiprinantys supratimą apie pavojų sveikatai dėl oro taršos, juose dalyvavo 956 asmenys, 26 renginiuose, gilinančiuose supratimą apie sergamumo žarnyno infekcinėmis ligomis profilaktikos priemones, dalyvavo 527 asmenys, net 2062 asmenų apsilankė 58 renginiuose apie pėsčiųjų mirtingumo dėl transporto įvykių priežastis. Įgyvendinant ES finansuojamą projektą „Sveikos gyvensenos skatinimas Panevėžio mieste“ vyko aštuonios (8) filmų apie sveikatą peržiūros ir diskusijos, jose dalyvavo 160 asmenų. Organizuotas švietėjiškas renginys, kuriame dalyvavo 30 asmenų, 7 sveikatinimo seminarai
--	--

	senjorams (55+) – 105 dalyviai, 4 funkcinės treniruotės – 80 dalyvių. Suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras parengė ir įgyvendino suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programas „Keičiasi pasaulis, nes keičiuosi aš“, „Mokausi sau“, kuriose dalyvavo 12 Panevėžio miesto gyventojų. Liekupio bendruomenė parengė ir įgyvendino projektą „Sveikos gyvensenos ugdymas Liekupio bendruomenėje“.
1.4. Įgyvendinti neformaliojo švietimo programas, skirtas suaugusiųjų saviraiškai, meninei kompetencijai gilinti, pažintiniams poreikiams tenkinti.	Įgyvendindamas Veiklos plano uždavinį sudaryti palankias sąlygas vyresnio amžiaus panevėžiečiams tenkinti savišvietos, meninius ir kultūrinius poreikius, TAU PF įsitraukė į Nacionalinės trečiojo amžiaus universitetų asociacijos veiklą. Vykde 3 projektus: „Mokausi visą gyvenimą“, „Mokomės bendraudami“ (Panevėžio apskrities suvažiavimas) ir „ERASMUS+“ „Brandus amžius ne riba tobulėjimui“. Projektų tikslinės grupės – vyresnio amžiaus asmenys – 315 TAU PF klausytojų (TAU PF klausytojai dalyvauja 4 fakultetuose: užsienio kalbų, sveikatinimo, istorijos ir meno, iš viso – 29 grupės). Panevėžio švietimo centras įgyvendino 3 projektus: Sociokultūrinės veiklos ir savitarpio pagalbos klubas „Sau ir bendruomenei“, „Sau ir bendruomenei“, Veikime kartu“. Jų metu Panevėžio miesto bendruomenių nariai vykdė įvairias saviraiškos veiklas. Suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras parengė ir įgyvendino neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programą „Keičiasi pasaulis, nes keičiuosi aš“. Dalyvaudami „Kuriu sau“ programos veiklose suaugusieji išmoko pasigaminti šventinių dekoracijų, savo kūrybiniais darbais pasipuošė namų erdves. Taikydami įvairias technikas ir išradingai naudodami medžiagas, ugdėsi kūrybiškumą, stiprino meninius gebėjimus, bendraudami ir bendradarbiaudami patyrė gerų emocijų. Programoje dalyvavo 12 Panevėžio miesto gyventojų. Programos „Savęs pažinimas per daile“ metu sukurti darbai buvo eksponuojami Panevėžio švietimo centro erdvėse, ??? skaitykloje. Meno srities atradimų džiaugsmas skatino programos dalyvių – 12 Panevėžio miesto gyventojų – pasitikėjimą savimi.
1.5. Organizuoti Suaugusiųjų švietimo savaitę savivaldybėje.	Organizuoti įvairūs renginiai, atliepiantys Suaugusiųjų švietimo savaitės „Mokausi – gyveni, gyveni – mokaisi!“ tikslus.

	Suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras inicijavo režisierės Kirsten Šeridan dramos „Muzika, suradusi mus“ peržiūrą. Organizuotos kūrybinės dirbtuvės „Perskaityk, išmok, padaryk“, papjė mašė vakarėlis „Papuošk“, Karjeros diena, Banko diena, poeto Vytauto Mačernio poezijos popietė „Po ūkanotu nežinios dangum“, Vytauto Mačernio poezijos skaitymo rytmetis „Poezijos terapija“. Surengta nuotolinė vaizdo konferencija „1,5 metų nuotolinio mokymo „Ugdome – mokomės, mokomės – ugdome“, LSSA Panevėžio krašto skyriaus regioninis renginys, skirtas 2021 m. Suaugusiųjų mokymosi savaitei „Mokaisi – gyveni, gyveni – mokaisi!“ „Rudens sonetas“. Panevėžio švietimo centras inicijavo ir surengė 6 renginius, skirtus Suaugusiųjų švietimo savaitei: mokymus „Šeimos mediacijos mokymai“, „Veiklų bendrakūra“, Panevėžio neformaliojo suaugusiųjų švietimo koordinacinės grupės susitikimą, TAU PF studentų edukacinė kelionė į Vilnių, TAU PF studentų susitikimą su Medardo Čoboto TAU studentais.
2. Uždavinys. Sudaryti sąlygas suaugusiesiems įgyti kompetencijų, svarbių sėkmingai profesinei karjerai.	
Priemonės	
2.1. Įgyvendinti pedagogų ir kitų su vaikais dirbančių specialistų kompetencijų tobulinimo programas	Panevėžio švietimo centras nuosekliai įgyvendino Panevėžio miesto pedagogų profesinio tobulėjimo prioritetą „Patirtinis mokymas(is)“. Prioriteto tematikai skirta apie 15 proc. profesinio tobulėjimo renginių, pvz.: „Gera praktika – galimybė augti ir tobulėti“, Erasmus projektas „Stebėk, išmok, naudok“, „Erasmus+2“ pagrindinio veiksmo (KA2) strateginės partnerystės projektas „SUPport of Problem-solving mentality in lifelOng leaRning for Trainers“ 2019-1-LT01-KA204-060494, „Paslaptingas vabzdžių pasaulis“, „Think inside the box! A methodological steam toolkit for schools“, „Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra“ ir kt.).
2.2. Įgyvendinti suaugusiųjų neformaliojo švietimo programas, skirtas profesiniams įgūdžiams įgyti arba patobulinti.	Panevėžio švietimo centras atliko mokyklų bendruomenių kvalifikacijos tobulinimo renginių poreikio tyrimą. Parengtos 188 pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programos (79 tęstinės – daugiau nei 40 val., 109 – iki 40 val.). 2021 m. daugiau dėmesio skirta tęstinėms programoms rengti – jos sudarė 42 proc. visų parengtų programų. Kartu su VŠĮ „Septynios akimirkos“ organizuoti 24 val. mokymai „Profesinių ir darbinių kompetencijų ugdymas“.

3. Uždavinys. Sudaryti palankias sąlygas vyresnio amžiaus panevėžiečiams tenkinti savišvietos, meninius ir kultūrinius poreikius.	
Priemonės	
3.1. Užsienio kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų, lenkų) fakultetas	TAU PF veikla 2021 m. 92 TAU PF studentai gilino užsienio kalbų gebėjimus: • anglų kalbos – 32 dalyviai, 3 mokymosi grupės, • vokiečių kalbos – 12 dalyvių, 1 mokymosi grupė, • prancūzų kalbos – 17 dalyvių, 2 mokymosi grupės, • lenkų kalbos – 24 dalyviai, 3 mokymosi grupės, • esperantų kalbos – 7 dalyviai (nuo lapkričio mėn. grupė sustabdė savo veiklą dėl epidemiologinės situacijos).
3.2. Informacinių technologijų ir kompiuterinio raštingumo fakultetas	TAU PF studentai (pagal poreikį) dalyvavo projekte „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“, klausytojams surengta 12 IKT mokymų.
3.3. Istorijos fakultetas	TAU PF studentai (pagal poreikį) dalyvavo įvairiuose susitikimuose, edukacinėse išvykose, išklause paskaitų ciklą „Panevėžio istorija“ (lektorius – Panevėžio kraštotyros muziejaus direktorius dr. Arūnas Astramskas).
3.4. Sveikatingumo ugdymo fakultetas	Sveikatos fakultetą lankė ir veiklose dalyvavo 112 studentų. Veikė 2 linijinių šokių grupės, jos ir meditacijos grupė, grupė, sportuojanti su šiaurietiškomis lazdomis.
3.5. Meninio ugdymo fakultetas	Menų fakultetą lankė 160 studentų. Jie dalyvavo literatū, dainos klubo „Atgaiva“, mobilografijos klubo pradedantiesiems, meno mėgėjų klubo, papuošalų ir interjero puošybos, mezgimo grupės, tapybos, folkloro veiklose.
4 uždavinys. Telkti suaugusiuosius savanoriškai veiklai ir skatinti būti aktyviais demokratinės visuomenės piliečiais – dalyvauti bendruomenės gyvenime atstovaujant socialinius, kultūros, ekonomikos, aplinkos apsaugos ir kt. interesus.	
Priemonės	
4.1. Inicijuoti ir įgyvendinti šviečiamąsias programas / renginius, skirtus Panevėžio ir Panevėžio krašto istorijai pažinti.	2021 m. vyko V konferencija „Iškilios Panevėžio krašto moterys“. Perskaityti 7 pranešimai. Konferencijoje dalyvavo 35 klausytojai. Renginio įrašas patalpintas YouTube kanale. Lietuvos moterų lygos Panevėžio skyrius surengė virtualų pokalbį „Bitė – mano sielos sesė“, skirtą G. Petkevičaitės-Bitės 160-osioms gimimo metinėms pažymėti. Įvykdytas projektas „Jie kūrė Panevėžio tapatybę 1900–1940“.

	Lietuvai pagražinti draugijos Panevėžio miesto skyrius organizavo tautinę vakaronę. Joje dalyvavo 45 panevėžiečiai. Panevėžyje įvyko Lietuvai pagražinti draugijos (LPD) įkūrimo 100-mečio minėjimo jubiliejinė šventė, kurioje dalyvavo 80 svečių.
4.2. Inicijuoti savanoriškas pilietines akcijas / iniciatyvas Panevėžio kultūros objektams išsaugoti ir pažinti, bendravimui ir socialiniam solidarumui stiprinti.	2021 m. Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos edukacinėse erdvėse vyko du susitikimai su svečiais iš Lenkijos, Olštyno miesto, ir TAU studentais, svečiais iš Lazdijų. Renginiuose dalyvavo daugiau nei 150 žmonių. 2021 m. rugsėjo 1 d. Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos edukacinėse erdvėse vyko lenkų kultūros festivalis „Auksinis ruduo“ („Złota jesień“). Jame dalyvavo svečiai iš Kauno, Kėdainių, Klaipėdos, Biržų, Kupiškio. Iš viso apie 80 asmenų. Į veiklas aktyviai įsitraukė Panevėžio politikų klubas „Veiklios moterys“. Liekupio bendruomenė inicijavo akciją „Solo žygis 1600 žingsnių“, upių ir vandens telkinių švarinimo akciją „River Cleanup“.
4.3. Skatinti ir inicijuoti visuomenės švietimą ir domėjimąsi STEAM temomis, integruoti STEAM kompetencijų ugdymą į neformaliojo švietimo programas.	Panevėžio švietimo centras Panevėžio gamtos mokslų mokytojams inicijavo seminarų ciklą STEAM temomis. Įgyvendinant „Panevėžio Pramonės 4.0 vystymo strategiją“, 2019 m. Panevėžio miesto savivaldybės tarybos sprendimu Centre numatyta įsteigti 2 padalinius – Panevėžio robotikos centrą „RoboLabas“ (toliau – PRC „RoboLabas“) ir Panevėžio regioninį STEAM atviros prieigos centrą (toliau – PRAPC). 2019 m. įveiklinamas PRC „RoboLabas“, o 2021 m. – PRAPC. Surengta patirtinio mokymosi konferencija „Pamokos matuojasi Panevėžio įmonės“. Bendradarbiaujant su mokytojais, sukurtas STEAM pamokų bankas. Internetinėje svetainėje https://robo-labas.lt/2020/09/03/projektas-lyderiu-laikas-ii3/ talpinami pamokų planai, kuriuos gali koreguoti ir naudoti visi mokytojai. Įgyvendinti edukaciniai renginiai (pvz. „STEAM ugdymo sėkmę lemiančių sisteminių pokyčių diegimas mokykloje“, „STEAM pamokų mozaika: mokinių suvokimo auginimas adaptuojant Bloom'o taksonomiją“, „STEAM akcentai biologijos pamokose „Širdžių inžinieriai“, „STEAM srities dalykų patirtinis mokymasis pradiniam ugdyme“ ir pan.), kuriuose pedagogai, kiti mokyklų darbuotojai plėtojo profesines ir bendrąsias kompetencijas.

4.4. Labdaros-paramos vakaras.	Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinėje mokykloje vykusio renginio metu maisto produktais paremta per 40 šeimų. Panevėžio miesto bendruomenės „Senamiestietis“ iniciatyva organizuota akcija „Sušildyk“.
5. Uždavinys. Informacijos, skirtos motyvuoti suaugusiuosius dalyvauti mokymesi visą gyvenimą, prieinamumo didinimas.	
Priemonė	
5.1. Skelbti informaciją apie neformalųjį suaugusiųjų švietimą Panevėžio miesto savivaldybės interneto svetainėje, vykdyti informacines kampanijas žiniasklaidos priemonėse, interneto svetainėse suaugusiųjų mokymosi motyvacijai didinti.	Panevėžio miesto savivaldybės interneto svetainėje sukurta nuoroda NSŠ veikloms viešinti. 2021 m. kiekvieną mėnesį visų bendradarbiaujančių institucijų, teikiančių neformalaus suaugusiųjų švietimo paslaugas, informacija apie veiklas buvo talpinama ir skelbiama Panevėžio miesto savivaldybės internetiniame tinklapyje http://www.panevezys.lt/lt/veiklos-sritys/svietimas-237/neformalus-suaugusiųjų-svietimas.html. Covid–19 ligos prevencijos klausimais betarpiškai konsultuotos miesto bendruomenės, nevyriausybinės organizacijos ir pavieniai gyventojai. Covid–19 ligos prevencijos tema parengta, pavišinta informacinių atmintinių, straipsnių, reportažų Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro, socialinių partnerių tinklapiuose, vietinėje spaudoje, Gerų naujienų TV. Suaugusiųjų neformaliojo švietimo veiklos viešinamos Panevėžio švietimo centro, Panevėžio miesto savivaldybės viešosios bibliotekos, Panevėžio muzikos mokyklos, Panevėžio suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centro interneto svetainėse http://www.ppsc.lt/, http://panbiblioteka.lt/lt/, https://muzikos.panevezys.lm.lt/, https://www.smc.panevezys.lm.lt/